

Handwritten signature
1

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра організації та економіки фармації з післядипломною підготовкою

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної роботи

Handwritten signature
Едуард БУРЯЧКІВСЬКИЙ



« 01 » 09 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВСТУП ДО ФАХУ

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Галузь знань: І Охорона здоров'я та соціальне забезпечення

Спеціальність: І8 Фармація (за спеціалізаціями)

Спеціалізація І8.01 Фармація

Освітньо-професійна програма: Фармація

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми «Фармація, промислова фармація» підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності І8 «Фармація (за спеціалізаціями) спеціалізації І8.01 «Фармація» галузі знань І «Охорона здоров'я та соціальне забезпечення», ухваленою Вченою Радою ОНМедУ (протокол № 8 від 24 квітня 2025 року).

Розробники:

завідувачка кафедри, к.фарм.н., доц. Оксана БЄЛЯЄВА
 професор кафедри, д.фарм.н., проф. Ліана УНГУРЯН
 ст. викладач кафедри Ірина ЯЦУК
 ст. викладач кафедри Майя ОБРАЗЕНКО


Робоча програма затверджена на засіданні кафедри організації та економіки фармації з післядипломною підготовкою

Протокол № 1 від «28» серпня 2025 р.

Завідувач кафедри _____  Оксана БЄЛЯЄВА
 (підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Погоджено із гарантом ОПІ _____  Ліана УНГУРЯН
 (підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Схвалено предметною цикловою методичною комісією з фармацевтичних дисциплін ОНМедУ
 Протокол № 1 від «29» серпня 2025 р.

Голова комісії _____  Наталія ФІЗОР

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри _____

Протокол № ___ від “___” _____ 20__ р.

Завідувач кафедри _____
 (підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри _____

Протокол № ___ від “___” _____ 20__ р.

Завідувач кафедри _____
 (підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Загальна кількість: Кредитів: 4,0 Годин: 120	Галузь знань I <u>Охорона здоров'я та соціальне забезпечення</u>	Денна форма навчання
		Обов'язкова дисципліна
	Спеціальність I8 <u>Фармація (за спеціалізаціями)</u>	Рік підготовки: 1
		Семестри I
		Лекції 20 год
	Спеціалізація I8.01 <u>«Фармація»</u>	Семінарські (0 год)
		Практичні 40 год
	Рівень вищої освіти <u>другий (магістерський)</u>	Лабораторні (0 год)
Самостійна робота 60 год		
		Форма підсумкового контролю – залік

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ, КОМПЕТЕНТНОСТІ, ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Мета: формування у здобувачів вищої освіти знань історичного шляху становлення та розвитку фармацевтичної науки та практики; формування теоретичних основ та важливих професійних знань щодо організації забезпечення населення лікарськими засобами і товарами аптечного асортименту; формування первинних професійних знань щодо вимог до діяльності аптечних закладів і фармацевтичних працівників.

Завдання:

- формування у здобувачів освіти історичного мислення, наукового уявлення про взаємозв'язок природознавчих та спеціальних дисциплін, знання історичних витоків фармації;
- ознайомлення здобувачів вищої освіти із особливостями університетської освіти, зокрема за освітньою програмою «Фармація»;
- знайомство зі структурою фармацевтичного сектору сфери охорони здоров'я, його об'єктами та суб'єктами;
- ознайомлення здобувачів освіти з організацією роботи аптечних закладів, завданнями та функціями аптеки, її організаційною структурою, загальними принципами забезпечення лікарськими засобами та іншими товарами аптечного асортименту населення й закладів охорони здоров'я;
- ознайомлення здобувачів освіти з поняттями самолікування та самопрофілактики, фармацевтичної опіки, фармацевтичної допомоги, фармацевтичної послуги, фармацевтичної інформації;
- підвищення загальнокультурного рівня сучасного фахівця, виховання гордості та відчуття необхідності фармацевтичної спеціальності.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних компетентностей:

Загальних (ЗК):

- ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, вчитися і бути сучасно навченим.
- ЗК02. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК05. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
- ЗК06. Здатність працювати в команді.
- ЗК08. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
- ЗК09. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

Спеціальних/фахових (СК/ФК):

- ФК01. Здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі фармації у широких або мультидисциплінарних контекстах.
- ФК02. Здатність збирати, інтерпретувати та застосувати дані, необхідні для професійної діяльності, здійснення досліджень та реалізації інноваційних проєктів у сфері фармації.
- ФК03. Здатність розв'язувати проблеми фармації у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.
- ФК04. Здатність зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію у сфері фармації до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.
- ФК12. Здатність забезпечувати належне зберігання лікарських засобів природного та синтетичного походження та інших товарів аптечного асортименту відповідно до їх фізико-хімічних властивостей та правил Належної практики зберігання (GSP) у закладах охорони здоров'я.
- ФК13. Здатність організувати діяльність аптеки із забезпечення населення, закладів охорони здоров'я лікарськими засобами та іншими товарами аптечного асортименту й впроваджувати в них відповідні системи звітності й обліку, здійснювати товарознавчий аналіз, адміністративне діловодство з урахуванням вимог фармацевтичного законодавства.
- ФК15. Здатність проводити аналіз соціально-економічних процесів у фармації, форм, методів і функцій системи фармацевтичного забезпечення населення та її складових у світовій практиці, показників потреби, ефективності та доступності фармацевтичної допомоги в умовах медичного страхування та реімбурсації вартості лікарських засобів.

Програмні результати навчання (ПРН):

- ПРН01. Мати та застосовувати спеціалізовані концептуальні знання у сфері фармації та суміжних галузях з урахуванням сучасних наукових здобутків.
- ПРН02. Критично осмислювати наукові і прикладні проблеми у сфері фармації.
- ПРН03. Мати спеціалізовані знання та уміння/навички для розв'язання професійних проблем і задач, у тому числі з метою подальшого розвитку знань та процедур у сфері фармації.
- ПРН05. Оцінювати та забезпечувати якість та ефективність діяльності у сфері фармації.
- ПРН10. Проводити санітарно-просвітницьку роботу серед населення з метою профілактики та при виникненні спалахів небезпечних інфекційних, вірусних та паразитарних захворювань.
- ПРН15. Прогнозувати та визначати вплив факторів навколишнього середовища на якість та споживчі характеристики лікарських засобів природного та синтетичного походження та інших товарів аптечного асортименту, організувати їх зберігання відповідно до їх фізико-хімічних властивостей та правил Належної практики зберігання (GSP).
- ПРН16. Реалізувати відповідні організаційно-управлінські заходи щодо забезпечення населення і закладів охорони здоров'я лікарськими засобами та іншими товарами аптечного

асортименту; здійснювати усі види звітності та обліку в аптечних установах, адміністративне діловодство і товарознавчий аналіз.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен:

Знати:

- понятійно-термінологічний апарат сучасної фармацевтичної галузі;
- особливості професійної діяльності фахівців фармацевтичного профілю;
- основні напрями, принципи та підходи становлення фармації й лікознавства на різних етапах історичного розвитку;
- сучасні тенденції розвитку фармацевтичного сектору системи охорони здоров'я;
- основні принципи організації фармацевтичного забезпечення населення;
- завдання, функції та організаційну структуру аптечних закладів;
- питання забезпечення санітарно-протиепідемічного режиму в аптечних закладах;
- засади рецептурного та безрецептурного відпуску лікарських засобів;
- основні принципи організації виготовлення екстемпоральних лікарських засобів;
- питання забезпечення контролю якості лікарських засобів в аптеках;
- основи організаційно-управлінських заходів забезпечення населення і закладів охорони здоров'я лікарськими засобами;
- структуру та основні джерела отримання фармацевтичної інформації.

Вміти :

- проводити професійну діяльність у соціальній взаємодії оснований на гуманістичних і етичних засадах;
- ідентифікувати майбутню професійну діяльність як соціально значущу для здоров'я людини;
- дотримуватись норм санітарно-гігієнічного режиму при здійсненні професійної діяльності в аптечних закладах;
- здійснювати професійну діяльність використовуючи інформаційні технології, «Інформаційні бази даних», системи навігації, фахові Internet-ресурси тощо;
- аналізувати та використовувати фармацевтичну інформацію у професійній діяльності;
- проводити санітарно-просвітницьку роботу у фаховій діяльності;
- сприяти збереженню здоров'я, зокрема профілактиці захворювань, раціональному застосуванню лікарських засобів на засадах фармацевтичної опіки.

3. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Фармація стародавнього сходу. Антична фармація. Значення історії фармації як дисципліни. Емблема медицини. Медицина і фармація в рабовласницьких державах Стародавнього Сходу. Медицина Стародавнього Єгипту. Медицина і лікознавство Стародавньої Індії. Медицина Стародавнього Китаю. Медицина Давньої Греції, медичні школи. Медицина в Римській державі. Персоналії римських лікарів, їх внесок у медицину та фармацію.

Тема 2. Історія фармації в епоху середньовіччя. Розвиток алхімії в країнах Сходу. Медицина і фармація в Арабських Халіфатах. Видатні арабські вчені, їх внесок у медицину та фармацію.. Медицина і фармація в Західній Європі в період раннього середньовіччя, V-X століття. Розвиток фармації в період «класичного» середньовіччя XI-XV століття. Салернська школа. Європейські університети. Медицина і фармація в Західній Європі в період пізнього середньовіччя (епохи Відродження). Основоположник ятрохімії

Парацельс.

Тема 3. Розвиток медицини і фармації в Україні від Стародавньої Русі до кінця XX століття. Становлення Київської держави і надання лікарської й медичної допомоги в Київській Русі. Напрями розвитку медицини в Київській Русі. Фармація й медицина України XIV-XVII ст. Відкриття перших аптек і медичних шкіл. Функції, роль і значення Аптекарського наказу. Лікарське обслуговування в Україні в першій половині XVIII століття. Відкриття вільних аптек, перспективи розвитку аптечної мережі. Розвиток охорони здоров'я України в другій половині XVIII століття. Надання лікарської допомоги на Галичині. Реформи в галузі фармації в кінці XIX століття. І з'їзд фармацевтів Галичини, його значення в розвитку фармації.

Тема 4. Фармація на сучасному етапі розвитку охорони здоров'я. Тенденції розвитку світового фармацевтичного ринку. Охорона здоров'я і фармація в країнах ЄС, США. Зростання ролі фармацевта в суспільстві та перспективи його професійної діяльності. Концепція розвитку фармацевтичного сектора галузі охорони здоров'я України.

Тема 5. Фармацевтична освіта в Україні. Університетська освіта як механізм формування особистості. Поняття та терміни у системі сучасної вищої освіти. Розвиток фармацевтичної науки на межі XIX-XX століть. Підготовка фармацевтичних кадрів на теренах сучасної України. Історія становлення підготовки фармацевтичних кадрів. Підготовка фармацевтичних кадрів у незалежній Україні. Питання підготовки та професійної діяльності за професіями у сфері охорони здоров'я. Фармацевтичні професії (посади) та відповідні їм професійні кваліфікації. Фармацевтичний факультет Одеського національного медичного університету.

Тема 6. Аптека – заклад охорони здоров'я. Загальне ознайомлення з аптекою. Основні завдання і функції аптеки. Склад і призначення аптечних приміщень. Номенклатура штатних посад аптеки. Зовнішнє оформлення аптечних установ. Санітарний режим і фармацевтичний порядок. Основні санітарно-гігієнічні вимоги до прибирання приміщень та догляду за устаткуванням аптечних закладів. Загальні вимоги до особистої гігієни персоналу аптечних закладів.

Тема 7. Фармацевтична інформація. Інноваційні технології у забезпеченні населення лікарськими засобами. Фармацевтична інформація як складова системи науково-технічної інформації. Характеристика документальних та електронних джерел фармацевтичної інформації. Методика пошуку фармацевтичної інформації. Інформаційно-пошукові системи. Інноваційні технології у забезпеченні населення лікарськими засобами. Значення автоматичних систем в аптечній практиці. Соціальні мережі у фармації. Реклама, як засіб поширення інформації про лікарські засоби.

Тема 8. Основи рецептурного відпуску лікарських засобів. Рецепт, функції рецепту. Види рецептів. Форми рецептурних бланків; структура, основні реквізити. Соціальне значення безоплатного і пільгового відпуску лікарських засобів та медичних виробів.

Тема 9. Основи безрецептурного відпуску лікарських засобів. Основи безрецептурного відпуску ліків та медичних виробів з аптечних закладів. Відповідальне самолікування. ОТС-препарати. Самопрофілактика. Основи фармацевтичної опіки, алгоритми спілкування з відвідувачами аптек.

Тема 10. Аптечний асортимент. Категорії товарів аптечного асортименту. Основні принципи зберігання товарів аптечного асортименту в аптечних закладах. Устаткування і оснащення приміщень для зберігання лікарських засобів та інших товарів аптечного асортименту в аптечних закладах.

Тема 11. Автоматизація роботи аптечного закладу. Сутність, основні напрямки автоматизації аптечного закладу. Категорії комп'ютерних програм для застосування в роботі аптечних закладів. Перспективи розвитку автоматизації аптек.

Тема 12. Організація виготовлення екстемпоральних лікарських засобів. Загальні вимоги до процесу виготовлення екстемпоральних лікарських засобів. Дозування, фасування, пакування виготовлених екстемпоральних лікарських засобів. Дозування за

масою: види вагів, метрологічні властивості вагів. Дозування за об'ємом. Дозування за краплями. Засоби механізації в технології твердих, рідких, м'яких лікарських засобів. Підготовка і контроль якості води очищеної та води для ін'єкцій. Маркування лікарських засобів, вироблених (виготовлених) в аптеках.

Тема № 13. Базові засади забезпечення контролю якості в аптечних закладах. Базові засади здійснення вхідного контролю лікарських засобів та товарів аптечного асортименту. Функціональні обов'язки уповноваженої особи аптеки. Базові засади здійснення внутрішньоаптечного контролю якості екстемпоральних лікарських засобів. Функціональні обов'язки фармацевта-аналітика

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви тем	Кількість годин					
	Усього	у тому числі				
		лекції	семінари	практичні	лабораторні	СРЗ
Тема 1. Фармація стародавнього сходу. Антична фармація.	8	2	-	2	-	4
Тема 2. Історія фармації в епоху середньовіччя.	8	2	-	2	-	4
Тема 3. Розвиток медицини і фармації в Україні від Стародавньої Русі до кінця ХХ століття.	8	-	-	4	-	4
Тема 4. Фармація на сучасному етапі розвитку охорони здоров'я.	8	-	-	4	-	4
Тема 5. Фармацевтична освіта в Україні.	8	-	-	4	-	4
Тема 6. Аптека – заклад охорони здоров'я.	10	2	-	4	-	4
Тема 7. Фармацевтична інформація. Інноваційні технології у забезпеченні населення лікарськими засобами.	10	2	-	4	-	4
Тема 8. Основи рецептурного відпуску лікарських засобів.	10	2	-	4	-	4
Тема 9. Основи безрецептурного відпуску лікарських засобів.	10	2	-	2		6
Тема 10. Аптечний асортимент.	10	2	-	2	-	6
Тема 11. Автоматизація роботи аптечного закладу.	8	2	-	2	-	4
Тема 12. Організація виготовлення	12	2	-	4	-	6

екстемпоральних лікарських засобів.						
Тема № 13. Базові засади забезпечення контролю якості в аптечних закладах.	10	2	-	2	-	6
Усього годин	120	20	0	40	0	60

5. ТЕМИ ЛЕКЦІЙНИХ / СЕМІНАРСЬКИХ / ПРАКТИЧНИХ / ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

5.1. Теми лекційних занять

Назва теми	Кількість годин
Тема 1. Лекційне заняття 1. Значення історії фармації як дисципліни. Історія розвитку стародавньої фармації.	2
Тема 2. Лекційне заняття 2. Історія фармації в епоху середньовіччя.	2
Тема 6. Лекційне заняття 3. Аптека в структурі закладів охорони здоров'я. Загальне ознайомлення з діяльністю аптеки.	2
Тема 7. Лекційне заняття 4. Фармацевтична інформація як складова системи науково-технічної інформації. Інноваційні технології у забезпеченні населення лікарськими засобами.	2
Тема 8. Лекційне заняття 5. Основи рецептурного відпуску лікарських засобів з аптечних закладів.	2
Тема 9. Лекційне заняття 6. Основи безрецептурного відпуску ліків та медичних виробів з аптечних закладів.	2
Тема 10. Лекційне заняття 7. Категорії товарів аптечного асортименту. Основні принципи зберігання товарів аптечного асортименту в аптечних закладах.	2
Тема 11. Лекційне заняття 8. Категорії комп'ютерних програм для застосування в роботі аптечних закладів. Перспективи розвитку автоматизації аптек.	2
Тема 12. Лекційне заняття 9. Загальні вимоги до процесу виготовлення екстемпоральних лікарських засобів. Дозування, фасування, пакування виготовлених екстемпоральних лікарських засобів.	2
Тема 13. Лекційне заняття 10. Базові засади здійснення різних видів контролю якості лікарських засобів.	2
Разом	20

5.2. Теми семінарських занять

Семінарські заняття не передбачені.

5.3. Теми практичних занять

Назва теми	Кількість годин
Практичне заняття 1. Історичні етапи становлення і розвитку медицини та фармації у стародавні часи. Фармація в епоху середньовіччя. Життєдіяльність найвидатніших лікарів періоду.	2

Практичне заняття 2. Медицина і фармація в Арабських Халіфатах. Видатні арабські вчені, їх внесок у медицину та фармацію.	2
Практичне заняття 3. Становлення Київської держави. Надання лікарської допомоги в Київській Русі. Відкриття перших аптек і медичних шкіл.	2
Практичне заняття 4. Розвиток охорони здоров'я України в другій половині XVIII століття. Надання лікарської допомоги на Галичині.	2
Практичне заняття 5. Тенденції розвитку світового фармацевтичного ринку. Охорона здоров'я і фармація в США, Австралії, Канаді.	2
Практичне заняття 6. Охорона здоров'я і фармація у Великобританії, Німеччині, Австрії, Данії, Словенії.	2
Практичне заняття 7. Розвиток фармацевтичної науки на межі XIX-XX століть. Підготовка фармацевтичних кадрів на теренах сучасної України.	2
Практичне заняття 8. Питання підготовки та професійної діяльності за професіями у сфері охорони здоров'я. Фармацевтичні професії (посади) та відповідні їм професійні кваліфікації.	2
Практичне заняття 9. Загальне ознайомлення з аптекою. Основні завдання і функції аптеки. Склад і призначення аптечних приміщень.	2
Практичне заняття 10. Основні санітарно-гігієнічні вимоги до прибирання приміщень та догляду за устаткуванням аптечних закладів. Загальні вимоги до особистої гігієни персоналу аптечних закладів.	2
Практичне заняття 11. Характеристика документальних та електронних джерел наукової інформації. Методика пошуку фармацевтичної інформації.	2
Практичне заняття 12. Соціальні мережі у фармації. Реклама, як засіб поширення інформації про лікарські засоби.	2
Практичне заняття 13. Основи безрецептурного відпуску ліків та медичних виробів з аптечних закладів.	2
Практичне заняття 14. Рецепт, функції рецепту. Види рецептів. Форми рецептурних бланків; структура, основні реквізити.	2
Практичне заняття 15. Соціальне значення безоплатного і пільгового відпуску лікарських засобів та медичних виробів.	2
Практичне заняття 16. . Основні принципи зберігання товарів аптечного асортименту в аптечних закладах	2
Практичне заняття 17. Сутність, основні напрямки автоматизації аптечного закладу. Категорії комп'ютерних програм для застосування в роботі аптечних закладів.	2
Практичне заняття 18. Загальні вимоги до процесу виготовлення екстемпоральних лікарських засобів	2
Практичне заняття 19. Дозування, фасування, пакування виготовлених екстемпоральних лікарських засобів, їх маркування.	2
Практичне заняття 20. Базові засади здійснення вхідного та внутрішньоаптечного контролю якості лікарських засобів	2
Разом	40

5.4. Теми лабораторних занять

Лабораторні заняття не передбачені.

6. САМОСТІЙНА РОБОТА ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ

Назва теми / види завдань	Кількість годин
Тема 1. Підготовка до практичного заняття 1	4
Тема 2. Підготовка до практичного заняття 2	4
Тема 3. Підготовка до практичних занять 3-4	4
Тема 4. Підготовка до практичних занять 5-6	4
Тема 5. Підготовка до практичних занять 7-8	4
Тема 6. Підготовка до практичних занять 9-10	4
Тема 7. Підготовка до практичного заняття 11-12	4
Тема 8. Підготовка до практичного заняття 13	4
Тема 9. Підготовка до практичних занять 14-15	6
Тема 10. Підготовка до практичного заняття 16	6
Тема 11. Підготовка до практичного заняття 17	4
Тема 12. Підготовка до практичного заняття 18-19	6
Тема 13. Підготовка до практичного заняття 20	6
Разом	60

7. ФОРМИ ТА МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Форми навчання.

Дисципліна викладається у формі лекційних, практичних занять; організації самостійної роботи здобувача.

Методи навчання:

Лекції: лекції, лекції-візуалізації, розповідь, пояснення, бесіда, інструктаж, дискусія, диспут, обговорення проблемних ситуацій, ситуаційне навчання, ілюстрація (у т. ч. мультимедійні презентації), демонстрація, презентація результатів власних досліджень.

Практичні заняття: усна відповідь у вигляді опитування з теми заняття; бесіда, рольові ігри, тренувальні вправи з оформлення рецептів.

Самостійна робота: самостійна робота з рекомендованою основною та додатковою літературою, з електронними інформаційними ресурсами.

8. ФОРМИ КОНТРОЛЮ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Форми поточного контролю: усне опитування, тестування, оцінювання виконання практичних навичок, розв'язання ситуаційних завдань, оцінювання активності на занятті.

Форма підсумкового контролю: залік

Критерії оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти під час поточного контролю

Оцінка	Критерії оцінювання
Відмінно «5»	Здобувач вільно володіє матеріалом, приймає активну участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної задачі, впевнено демонструє практичні навички.
Добре «4»	Здобувач добре володіє матеріалом, приймає участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної задачі, демонструє практичні навички.
Задовільно «3»	Здобувач недостатньо володіє матеріалом, невпевнено приймає участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної задачі, демонструє практичні навички з суттєвими помилками.
Незадовільно «2»	Здобувач не володіє матеріалом, не приймає участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної задачі, не демонструє практичні навички.

Залік виставляється здобувачу, який виконав усі завдання робочої програми навчальної дисципліни, приймав активну участь у практичних заняттях та має середню поточну оцінку не менше ніж 3,0 і не має академічної заборгованості.

Залік здійснюється: на останньому занятті до початку екзаменаційної сесії - при стрічковій системі навчання. Оцінка за залік є середньоарифметичною за всіма складовими за традиційною чотирибальною шкалою і має величину, яка округлюється за методом статистики з двома десятковими знаками після коми.

9. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМАЮТЬ ЗДОБУВАЧІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Бали з навчальної дисципліни для здобувачів, які успішно виконали програму, конвертуються у традиційну чотирибальну шкалу за абсолютними критеріями, які наведено у таблиці:

Національна оцінка за дисципліну	Сума балів за дисципліну
Відмінно («5»)	185 – 200
Добре («4»)	151 – 184
Задовільно («3»)	120 – 150
Незадовільно («2»)	Нижче 120

Багатобальна шкала (200-бальна шкала) характеризує фактичну успішність кожного здобувача із засвоєння навчальної дисципліни. Конвертація традиційної оцінки в 200-бальну виконується інформаційно-технічним відділом Університету програмою «Контингент» за відповідною формулою: Середній бал успішності (поточної успішності з дисципліни) x 40. За рейтинговою шкалою ECTS оцінюються досягнення здобувачів з навчальної дисципліни, які навчаються на одному курсі однієї спеціальності, відповідно до отриманих ними балів, шляхом ранжування, а саме:

Оцінка за шкалою ECTS	Статистичний показник
A	Найкращі 10% здобувачів
B	Наступні 25% здобувачів
C	Наступні 30% здобувачів
D	Наступні 25% здобувачів
E	Наступні 10% здобувачів

Шкала ECTS встановлює належність здобувача до групи кращих чи гірших серед референтної групи однокурсників (факультет, спеціальність), тобто його рейтинг. При конвертації з багатобальної шкали, як правило, межі оцінок «A», «B», «C», «D», «E» не співпадають з межами оцінок «5», «4», «3» за традиційною шкалою. Оцінка «A» за шкалою ECTS не може дорівнювати оцінці «відмінно», а оцінка «B» - оцінці «добре» тощо. Здобувачі, які одержали оцінки «FX» та «F» («2») не вносяться до списку здобувачів, що ранжуються. Такі здобувачі після перескладання автоматично отримують бал «E». Оцінка «FX» виставляється здобувачам, які набрали мінімальну кількість балів за поточну навчальну діяльність, але яким не зарахований підсумковий контроль. Оцінка «F» виставляється студентам, які відвідали усі аудиторні заняття з навчальної дисципліни, але не набрали середнього балу (3,00) за поточну навчальну діяльність і не допущені до підсумкового контролю.

10. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

- Силабус навчальної дисципліни
- Робоча програма навчальної дисципліни
- Методичні рекомендації до лекційних занять
- Методичні рекомендації до практичних занять
- Методичні рекомендації до самостійної роботи здобувачів вищої освіти
- Мультимедійні презентації
- Ілюстративні матеріали

11. ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Медицина і лікознавство стародавнього Китаю.
2. Медицина і лікознавство стародавньої Індії.
3. Медицина і лікознавство стародавнього Єгипту.
4. Медицина і лікознавство стародавньої Греції.
5. Історичне значення вчення Гіппократа.
6. Персоналії римських лікарів, їх внесок у медицину та фармацію.
7. Стародавньоримська фармація. Принципи лікувальної діяльності Галена
8. Лікознавство раннього середньовіччя і походження алхімії. Значення алхімії для розвитку фармації. Медицина і лікознавство країн Сходу.
9. Життя і медична діяльність Авіцени. Праці Авіцени з лікознавства.
10. Медична школа у Солерно.
11. Виникнення перших аптек у Європі.
12. Іатрохімія - нове направлення в хімії і медицині; життя та погляди Парацельса.
13. Перші аптеки і їх роль у становленні фармації на Русі.
14. Аптекарський наказ: роль, функції, напрями діяльності.
15. Розвиток фармації в ХУІІ столітті. Виникнення перших українських аптек.
16. Розвиток фармацевтичної науки в Україні.
17. Становлення і розвиток аптечної справи в Україні.
18. Стан та перспективи розвитку фармацевтичної галузі в Україні.
19. Основні завдання та функції аптеки.
20. Номенклатура посад персоналу аптеки. Вимоги до персоналу аптек.
21. Санітарно-протиепідемічний режим аптечних установ.
22. Рецепт – визначення, основні функції. Види рецептів, форми рецептурних бланків.
23. Порядок проведення внутрішньоаптечного контролю якості екстемпоральних ЛЗ.
24. Організація вхідного контролю якості ЛЗ та інших товарів аптечного асортименту.
25. Основні правила зберігання лікарських препаратів і товарів аптечного асортименту.
26. Організація зберігання лікарських засобів та інших товарів аптечного асортименту.
27. Обов'язки уповноваженої особи щодо вхідного контролю якості ліків.
28. Завдання автоматизації роботи аптеки.
29. Категорії комп'ютерних програм у галузі фармації.
30. Характеристика документальних та електронних джерел наукової/практичної інформації. Методика пошуку фармацевтичної інформації.

12. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література:

1. Унгурян Л. М., Беляєва О. І., Вишницька І. В. та ін. Тексти лекцій з дисципліни «Вступ у фармацію». Одеса: ОНМедУ, 2020. 220 с.
2. Унгурян Л. М., Беляєва О. І., Вишницька І. В. та ін. Вступ у фармацію: практикум. Одеса: ОНМедУ, 2020. 53 с.
3. Драч О. О., Борисенко Н. М. Історія медицини і фармації. Черкаси: Черкаська Медична Академія, 2018. 244 с.
4. О. І. Тихонов, Т. Г. Ярних. Аптечна технологія ліків: підруч. для здобувачіввищої освіти вищ. навч. закл - 5-е вид. Вінниця: Нова кн., 2019. 535 с.
5. Котвіцька А.А., Горбаньов В.В., Гавриш Н.Б. та ін. Історія медицини та фармації: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Харків: НФаУ: Золоті сторінки, 2016. 168 с.

Додаткова література:

1. Вимоги до виготовлення нестерильних лікарських засобів в умовах аптек: настанова СТ-Н МОЗУ 42-4.5 : 2015. МОЗ України; за ред. О.І. Тихонова та Т.Г. Ярних. К.: МОЗ України, 2016. 109 с.
2. Вимоги до виготовлення стерильних лікарських засобів в умовах аптек: настанова СТ-Н МОЗУ 42-4.6 : 2015. МОЗ України; за ред. О.І. Тихонова та Т.Г. Ярних. – К.:МОЗ України, 2016. 76 с.
3. Гладух Є.В., Сайко І.В., Січкара А.А., Солдатов Д.П. Теоретичні основи фармацевтичної технології: навч. посібник. Х.: НФаУ, 2016. 203 с.
4. Державна фармакопея України. Державне підприємство „Науково-експертний фармакопейний центр”. II -е вид. Х. :РІРЕГ, 2018 р. 556 с.
5. Психологічні аспекти в діяльності фармацевтичних працівників: навчальний посібник / за ред. О.П. Шматенко, Н.В. Гончаренко, М.В. Білоус, І.Ф. Гончаренко, О.В. Голюк. К.: "Видавництво Людмила", 2019. 166 с.
6. Технологія ліків: навч.-метод. посібник для студ. вищих мед., фармац. навч. закладів спец-ті 226 «Фармація». К.: Медицина, 2017. 464 с.
7. Ярних Т.Г., Тихонов О.І., Гриценко І.С. та ін. Екстемпоральна рецептура (технологія, аналіз, застосування): метод. рекомендації. К., 2016. 370 с.
8. Шматенко О.П., Білоус М.В., Кучмістов В.О., Кучмістова О.Ф. Сучасні можливості використання інформаційних технологій у цивільній та військовій фармації: навч. посібник. К.: Вид-во «Людмила», 2019. 182 с.

13. ЕЛЕКТРОННІ ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Законодавство України [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/>
2. Міністерство охорони здоров'я України [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://moz.gov.ua/>
3. Державна служба України з лікарських засобів та контролю за наркотиками (Держлікслужба) <https://www.dls.gov.ua/>
4. Державний експертний центр МОЗ України <https://www.dec.gov.ua/>
5. Державний формуляр ЛЗ <https://www.dec.gov.ua/materials/chinnij-vipusk-derzhavnogo-formulyara-likarskih-zasobiv/?role=ua>
6. Державний реєстр лікарських засобів України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.drlz.com.ua/ibp/ddsite.nsf/all/shlist?opendocument>
7. Compendium online. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://compendium.com.ua/uk/>

8. Щотижневик «Аптека» [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<https://www.apteka.ua/>
9. Пошукова база ліків [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<https://tabletki.ua/>
10. Пошукова база ліків [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<https://likicontrol.com.ua/>